

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.079/2021/40.

A Debreceni Ítéltábla a PROVARIS Varga and Partners Ügyvédi Társulás, Dr. Varga István Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Varga István ügyvéd) meghatalmazott által képviselt FELPERES NEVE (CÍME, Cg. ...) felperes által – a Jádi Németh Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző Dr. Jádi Németh Andrea ügyvéd) meghatalmazott által képviselt II. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) II. rendű, III. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) III. rendű, a Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: Dr. Kovács Orsolya ügyvéd) meghatalmazott által képviselt IV. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) IV. rendű, V. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) V. rendű, VI. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) VI. rendű, VII. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) VII. rendű, a Hetényi Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző Dr. Hetényi Kinga ügyvéd) meghatalmazott által képviselt VIII. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) VIII. rendű, a Gárdos Mosonyi Tomori Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: Dr. Gárdos Péter ügyvéd) meghatalmazott által képviselt IX. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) IX. rendű, X. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) X. rendű, XI. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) XI. rendű, XII. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) XII. rendű, a Szecskay Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Boronkay Miklós ügyvéd) meghatalmazott által képviselt XIII. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) XIII. rendű, XIV. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) XIV. rendű és XV. RENDŰ ALPERES NEVE (CÍME) XV. rendű alperesek ellen szerződésen kívüli kártérítés megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 9.G.40.180/2020/19. számú ítéletével szemben a felperes részéről 20. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

részítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a II-XV. rendű alperesekkel szemben a keresetet elutasító és őket perköltség megfizetésére kötelező rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II-III. rendű alpereseknek személyenként 212 884 (kétszáztizenkétezer-nyolcszáznyolcvannégy) forint, a IV-VII. rendű és a XIII-XV. rendű alpereseknek személyenként 251 152 (kettőszázötvenegyezerszázötvenkettő) forint, a VIII. rendű alperesnek 212 881 (kétszáztizenkétezer-nyolcszáznyolcvanegy) forint, míg a IX-XII. rendű alpereseknek 319 322 (háromszáztizenkilencezer-háromszázhuszonkettő) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú ítéletben megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a közúti áru fuvarozással foglalkozó felperesi társaság az általa 2007. április 24-én és 2009. november 6-án megkötött lízingszerződésekkel egy-egy TÍPUS1 típusú, a rendelkezésre állt iratokból meg nem állapítható időpontban megkötött harmadik lízingszerződéssel pedig egy TÍPUS2 típusú tehergépjárművet vásárolt oly módon, hogy a

tehergépjárművek a lízingszerződések lezárását követően, 2011. március 28-án, illetve 2013. december 18-án kerültek a tulajdonába. A felperes által megvásárolt mindhárom tehergépjárműnek mind a megengedett össztömege, mind a saját tömege meghaladta a 6000 kg-ot.

[2] Az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) az előtte AT39824. ügyszámon indult versenyfelügyeleti eljárásban a 2016. július 19-én meghozott határozatában megállapította, hogy az alperesek az 1997. január 17-től 2011. január 18-ig tartó időszakban (a VÁLLALKOZÁSCSOPORT 1997. január 17-től 2010. szeptember 20-ig terjedő időszakban) összehangolták a piacon alkalmazandó bruttó listaárait, egyeztették az áremeléseket és ezzel egységes, folyamatos kartelljogi jogsértést követtek el. A jogsértés által érintett termékek a 6-16 tonna közötti össztömegű tehergépjárművek és a 16 tonnánál nehezebb gépjárművek voltak, s a jogsértés az Európai Gazdasági Térség (a továbbiakban: EGT) teljes területére kiterjed.

[3] A 2016. július 19-én meghozott határozatról a Bizottság még ugyanezen a napon megjelent sajtóközleményben (a továbbiakban: Közlemény) tájékoztatta a nyilvánosságot. A Közlemény tájékoztatást adott a kiszabott bírság összegéről és megnevezte a jogsértésben részt vevő cégcsoportokat, a jogsértés idejét (1997-2011.), a jogsértés helyét (az EGT egész területe), azt, hogy a jogsértés milyen magatartással valósult meg, továbbá az érintett tehergépjárművek kategóriáját [közepes (6-16 tonna közötti) és nehéz (16 tonna feletti) tehergépjárművek]. A Közlemény végén egy tájékoztatás volt, amely szerint az, akit a versenyellenes magatartás érint, a tagállamok bírósága előtt igényelhet kártérítést. A Közleményt a Bizottság honlapján tették közzé. Ugyanazon az oldalon feltüntették két olyan tisztviselő nevét és elérhetőségét, akiktől további információ kérhető. A Közlemény közzétételének napján a Bizottság hivatalos honlapján a jogsértő vállalkozások pontos megnevezése is elérhető volt.

[4] A versenyjogsértést megállapító bizottsági határozat (a továbbiakban: Határozat) angol nyelvű szövege és annak nem hiteles magyar nyelvű összefoglalója az Európai Unió hivatalos lapjában 2017. április 6-án jelent meg. Az összefoglalóban megtalálhatók voltak az érintett vállalkozások nevei, a jogsértéssel érintett időszak, a jogsértés összefoglalása, az érintett tehergépjárművek megjelölése és a bírság összege.

[5] A felperes az elsőfokú bírósághoz 2018. április 6-án benyújtott keresetében 21 534 euró és ezen összegnek „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 301. §-ában meghatározott mértékű késedelmi kamatának megfizetésére kérte egyetemlegesen kötelezni az alpereseket. Keresete jogalapjaként az Európai Unió működéséről szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 101. cikkének és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: EGT megállapodás) 53. cikkének megsértését jelölte meg, továbbá hivatkozott „A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról” szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 88/A. §-ának (1) bekezdésére és 88/C. §-ára, továbbá a régi Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésére, a 344. §-ának (1) bekezdésére, a 355. §-ának (1) és (2) bekezdésére, a 360. §-ának (1) és (2) bekezdésére, valamint a 298. §-ának a) pontjára.

[6] Az alperesek az ellenkérelmükben elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérték a joghatóság hiányára hivatkozással, a VIII. rendű alperes pedig emellett illetékességi kifogást is előterjesztett.

[7] Az elsőfokú bíróság az alperesek joghatósági kifogását megalapozatlannak találta, ezért a 2020. február 27-én meghozott G.40.062/2019/31. számú végzésével az alperesek erre alapítottan előterjesztett eljárást megszüntetése iránti kérelmét elutasította azzal, hogy a végzés az eljárást befejező ítélet elleni fellebbezésben támadható.

[8] A joghatósági kifogáson túl az alperesek az ellenkérelmükben elsődlegesen elévülésre hivatkozással kérték a felperes keresetének az elutasítását, emellett pedig érdemben is vitatták a keresetnek mind a jogalapját, mind az összegét. Álláspontjuk szerint a felperesi követelés elévülésének nyugvása legkésőbb 2016. július 19-én megszűnt, mivel a felperes az ekkor megjelent Közleményből tudomást szerezhetett mindazokról a tényekről, amelyek ismerete szükséges volt a kártérítési igénye érvényesítéséhez. Ezzel összefüggésben hivatkoztak az 1/2012. (VI.21.) PK vélemény 11. pontjára és állították, hogy a felperes passzív magatartást tanúsított és nem tette meg a tőle elvárható intézkedéseket annak érdekében, hogy a perindításhoz szükséges, vagy általa szükségesnek tartott, még hiányzó információkat a Közlemény megjelenését követően megszerezze.

[9] Hivatkoztak arra is, hogy a TESTÜLET (a továbbiakban: TESTÜLET), amelynek a felperes is tagja, már a Közlemény kiadását követően elkezdte az igényérvényesítések megszervezését és folyamatosan tájékoztatta a tagjait az ügy állásáról.

[10] A IV-VII. rendű alperesek arra is hivatkoztak az ellenkérelmükben, hogy a felperes keresetlevele akkor is az elévülési időn túl benyújtottnak minősül, ha a nyugvás megszűnésének időpontjaként az általa megjelölt 2017. április 6-i időpontot fogadná el a bíróság. A Legfelsőbb Bíróság 4/2013. számú Polgári jogegységi határozata szerint ugyanis a keresetlevél benyújtása nem perbeli cselekmény, a keresetindítási határidő anyagi jellegű, ezért arra „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 103. §-ának (5) bekezdése vonatkozik. Erre tekintettel pedig a felperesnek a keresetlevelét a határidő utolsó napján, a hivatali idő lejártáig be kellett volna nyújtania. Erre azonban csak a hivatali idő lejártá után került sor, aminek következtében az elévülés emiatt is bekövetkezett.

[11] A felperes az alperesek elévülési kifogásának az elutasítását kérte.

[12] A károkozás időpontjaként – ezáltal pedig az elévülés kezdő időpontjaként – azt az időpontot kérte figyelembe venni, amikor a gépjárművek tulajdonosa lett.

[13] Állította, hogy a kár bekövetkezésekor nem volt az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokában, azok csak a Bizottság Határozatából voltak megismerhetők számára, ezért ezen időpontig az elévülés a régi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése szerint nyugodott. Kiemelte, hogy az elévülés nyugvása addig tart, amíg az igény érvényesítéséhez szükséges valamennyi információ a jogosult tudomására nem jut. Az adott esetben 2016. július 19-i Közlemény nem tartalmazta konkrétan a vállalkozások neveit, azokat csak vállalkozás-csoportonként nevezte meg, a XIII. rendű alperest pedig azok között fel sem tüntette.

[14] A TESTÜLET által szervezett tájékoztatókkal összefüggésben előadta, hogy azokon csupán a Közleményből rendelkezésre álló, a perindításhoz nem elegendő információkról kapott tájékoztatást, így ez az elévülés nyugvásának megszűnéseként szintén nem értékelhető.

[15] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozatlannak találta.

[16] Az ítélete indokolásában részletesen kifejtett indokok alapján mindenképp megállapította, hogy az eljárásra a magyar jog alkalmazandó, továbbá, hogy a VIII. rendű alperes illetékességi kifogása alaptalan.

[17] Megalapozottnak találta ugyanakkor az elsőfokú bíróság az alperesek elévülési kifogását. Ezzel összefüggésben mindenekelőtt megállapította, hogy a kár bekövetkeztének időpontja az az időpont, amikor a felperes a gépjárművekre szerződést kötött. Ez két gépjármű esetében egyértelműen megállapítható volt (2007. és 2009.), míg az RENDSZÁM forgalmi rendszámú gépjármű esetében a szerződéskötés időpontja ugyan nem volt megállapítható, azonban abból a tényből, hogy a gépjármű forgalomba helyezésének időpontja 2009. november 10-e volt, azt lehetett megállapítani, hogy a szerződés megkötésére is 2009-ben került sor. Az így megállapított időpontokhoz képest pedig a felperes a keresetét – nem vitatottan – az 5 éves általános elévülési határidő letelte után nyújtotta be. Figyelemmel azonban arra a nem vitás körülményre, hogy a kár bekövetkezésének időpontjában a felperes még nem volt és nem is lehetett tudatában az alperesek által elkövetett jogsértésnek, a felperes kártérítési igénye tekintetében az elévülés a régi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint az igényérvényesítés akadályának megszűnéséig nyugodott. Ezért az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a felperesi követelés tekintetében mikor szűnt meg az elévülés nyugvása, azaz a felperes mikor került abba a helyzetbe, hogy a követelését bíróság előtt érvényesítse.

[18] E kérdés tisztázása kapcsán mindenekelőtt megállapította, hogy az Európai Parlament és Tanács 2014. november 26-i, 2014/104/EU Irányelve (a továbbiakban: Irányelv) szerint – amelyhez a magyar jogi szabályozás is igazodik – már a versenyhatósági eljárás megindítása előtt, vagy az alatt lehetőség van a versenyjogi jogsértés miatti kártérítési per megindítására, ahhoz tehát nem szükséges, hogy a jogsértést hatóság állapítsa meg. Ezért a felperesnek ahhoz, hogy az elkövetett versenyjogi jogsértés miatt kártérítési keresetet terjesszen elő, arról kellett tudnia, hogy a versenyjogi jogsértés megtörtént, azt pontosan mely vállalkozások követték el, a magatartás milyen piacot érintett, mely időszakban, továbbá, hogy az általa vásárolt tehergépjárművek ebben érintettek-e.

[19] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint pedig a 2016. július 19-én megjelent Közleményből, valamint a Bizottság honlapján elérhető adatokból a felperesnek minden olyan adat a rendelkezésére állt, amely szükséges volt a kártérítési kereset megindításához. Rámutatott, hogy bár a Közleményből a tehergépjármű kategóriák elnevezése nem volt egyértelmű, a felperes már a Közlemény alapján kétséget kizáróan beazonosíthatta, illetve megállapíthatta, hogy az általa vásárolt gépjárművek a Határozat tárgyi hatálya alá tartoznak, figyelemmel arra, hogy az általa vásárolt gépjárművek mindegyikének a saját tömege meghaladta a 6 tonnát, az együttes tömegük pedig a 16 tonnát.

[20] Rámutatott arra is, hogy a versenyhatósági eljárásról a Bizottság az eljárás megindulásától kezdődően, vagyis 2011-től folyamatosan tájékoztatta a közvéleményt, a sajtó is foglalkozott a kérdéssel, ezért a felperes mint a közúti áru fuvarozási piac résztvevője már a Határozat meghozatala előtt is tudomást szerezhetett a versenyjogi jogsértés lehetőségéről.

[21] Megállapította továbbá, hogy a 2017. április 6-án megjelent Határozat csupán annyiban tartalmazott többletet a 2016. július 19-én megjelent Közleményhez képest, hogy tartalmazta a jogsértő vállalkozások neveit, pontosította a jogsértés időpontját. A felperesi keresetindítás szempontjából azonban ezek a többletinformációk nem voltak lényegesek, figyelemmel arra, hogy a Bizottság honlapján a jogsértésben részt vett vállalkozások pontos megnevezése már a Közlemény közzétételének időpontjában elérhető volt, és a Közleményből az is egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes gépjármű beszerzései a jogsértés elkövetésének ideje alatt történtek.

[22] Az elsőfokú bíróság szerint helyesen hivatkoztak az alperesek arra, hogy a Közlemény megjelenését követően a felperes nem úgy járt el, mint az áru fuvarozási piac professzionális szereplőjétől az az adott helyzetben elvárható lett volna és nem tett meg mindent annak érdekében, hogy a perindításhoz általa szükségesnek vélt további adatok a birtokába kerüljenek.

[23] Nem értett egyet ugyanakkor az elsőfokú bíróság az alpereseknek azzal az álláspontjával, amely szerint a felperes a keresetét még abban az esetben is az elévülési időn túl terjesztette elő, ha az elévülés nyugvásának megszűnéséként 2017. április 6-át venné a bíróság figyelembe.

[24] Ezzel összefüggésben hivatkozott „A bírósági ügyvitel szabályairól” szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet (a továbbiakban: Bűsz.) 75/C. §-ának (5b) bekezdésére, amely szerint a beadványt akkor kell benyújtottnak tekinteni, ha az informatikai rendszer befogadás-visszaigazolást küldött és az adathordozón történő benyújtás esetén az adathordozót a törvény által meghatározott határidőben nyújtották be. E rendelkezésből pedig azt a következtetést vonta le, hogy a Legfelsőbb Bíróság 4/2003. Polgári jogegységi határozatában a keresetlevél benyújtásával összefüggésben kifejtett álláspont az elektronikus kapcsolattartásra nem vonatkoztatható, ezért a nyugvás megszűnésének 2017. április 6-i megállapítása esetén a keresetlevél határidőben előterjesztettnek minősül.

[25] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kifejtett indokok alapján megalapozatlannak találta továbbá a felperesnek az EUMSZ 296. és 297. cikkeire, valamint az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) a C-637/2017. számú ügyben (a továbbiakban: Cogeco-ügy) hozott ítéletére történt hivatkozásait is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak „A polgári perrendtartásról” szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. §-a (2) bekezdésének a második fordulata alapján történő megváltoztatását kérte akként, hogy az ítéltábla az alpereseket a pontosított keresetében foglaltak szerint marasztalja. A másodlagos fellebbezési kérelmében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 384. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A harmadlagosan előterjesztett fellebbezési kérelme pedig arra irányult, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 381. §-a alapján helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára.

[26] Kérte, hogy az ítéltábla mindhárom fellebbezési kérelme elbírálása során a Pp. 369. §-ának (1)-(4) bekezdéseiben meghatározott felülbírálati jogköreit gyakorolja, aminek indokaként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság jogszabályellenesen, a rendelkezésére állt bizonyítékok okszerűtlen, iratellenes mérlegelésével és az irányadó bírói gyakorlatot figyelmen kívül hagyva állapította meg, hogy 2016. július 19-től, a Közlemény megjelenésétől a felperes teljeskörűen birtokában volt az igényérvényesítéshez szükséges információknak, így az elévülés nyugvása ezen a napon megszűnt.

[27] A PK 51. számú állásfoglalásban, az 1/2012. (VI.21.) PK véleményben és a BH 2005. évi számában 104. sorszámon közzétett eseti döntésben foglaltakra hivatkozással előadta, hogy a magyar bírói gyakorlat egységesnek mondható ate tekintetben, hogy az elévülés nyugvásának megszűnése csak akkor következhet be, amikor a jogosult az igényérvényesítéshez szükséges valamennyi információról tudomást szerez, illetve az igényérvényesítés valamennyi akadálya elhárul.

[28] Hangsúlyozta, hogy a Közlemény csupán a Bizottság által feltárt jogsértéssel kapcsolatos általános információkat tartalmazta, az egyes nemzeti bíróságok előtti igényérvényesítéshez szükséges valamennyi adat, illetve információ azonban abból nem volt megismerhető. Így például a károkozók pontos megjelölését a Közlemény még nem tartalmazta, abban csupán a jogsértésben részt vett vállalkozás-csoportokat tüntették fel, ráadásul az egyik károkozó (XIII. rendű alperes) megjelölése nélkül.

[29] Előadta továbbá, hogy a Közlemény az árkartell pontos időtartamát sem jelölte meg és abból azt sem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy a jogsértést a Bizottság az új vagy a

használt gépjárművekre, illetőleg mindkét kategóriára vonatkozóan megállapította-e. A Közleményből azt sem lehetett megállapítani, hogy a kártérítésre való jogosultság szempontjából van-e különbség az adásvételi szerződéssel megvásárolt, illetve a lízingelt gépjárművek között.

[30] Álláspontja szerint mindezeknek az adatoknak az ismerete nélkül nem volt abban a helyzetben, hogy a kártérítési igényét bíróság előtt sikeresen érvényesíteni tudja, hiszen például a pontos alperesi adatok hiányában előterjesztett keresetlevele nyilvánvalóan a visszautasítás sorsára jutott volna a Pp. akkor hatályban volt rendelkezései és az annak alkalmazása körében kialakult bírósági gyakorlat alapján.

[31] A felperes szerint tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság az elévülés nyugvásának megszűnése kapcsán a Közlemény alapján Magyarországon megjelent különböző sajtóközleményekre is, mivel azok kizárólag a Közleményben szereplő – a bíróság előtti igényérvényesítéshez nem elegendő – információkat ismételték meg.

[32] Állította, hogy a bíróság előtti igényérvényesítéshez szükséges információkról csak magából a bizottsági Határozatból szerzett tudomást, azonban abból sem teljeskörűen, mivel magából a Határozatból sem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy pontosan milyen tömegű gépjárműveket érint a Bizottság által megállapított jogsértés.

[33] A felperes állítása szerint téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy az igényérvényesítés során passzív magatartást tanúsított és nem úgy járt el, ahogy az az ilyen helyzetben tőle elvárható lett volna. Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy amint a tudomására jutott a kartellezés ténye és az, hogy egy vagy több gépjárműve is érintett lehet a versenyjogsértéssel, felvette a kapcsolatot a TESTÜLET-vel, részt vett az ezzel kapcsolatos tagi tájékoztatókon, továbbá felvette a kapcsolatot a TESTÜLET által javasolt jogi képviselővel.

[34] Mindezekre tekintettel állította, hogy az igényérvényesítéshez szükséges információk beszerzése érdekében a tőle mint a fuvarozási piac professzionális résztvevőjétől elvárható aktív magatartást tanúsította.

[35] Fenntartotta, hogy a versenyjogi kártérítési perek és a Hepatitis C vírusfertőzéssel kapcsolatos kártérítési perek között nagyfokú hasonlóság mutatható ki, ezért az elsőfokú bíróság tévesen rekesztette ki a vizsgálata köréből az utóbbival kapcsolatos bírósági perekben kialakult gyakorlatot.

[36] A felperes a fellebbezésében kitért arra is, hogy az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, amely szerint egy kartelljogsértéshez kapcsolódó kártérítési igény érvényesítésének nyugvása a jogsértést megállapító határozat közzététele előtt is megszűnhet, az uniós jog tételes szabályaival és a EUB által elfogadott és kialakított jogértelmezéssel is ellentétes. Ezzel összefüggésben hivatkozott az EUMSZ 296. cikkére és a 297. cikkének (2) bekezdésében foglalt kézbesítési szabályokra és állította, hogy azok értelmében egy határozat joghatást csak akkor válthat ki, amikor azt kihirdették az Európai Unió hivatalos lapjában.

[37] Álláspontja szerint ezt a jogértelmezést támasztja alá az Amszterdami Fellebbviteli Bíróságnak és a Valenciai Bíróságnak a fellebbezésében megjelölt konkrét ítéletei, valamint az EUB Cogeco-ügyben meghozott, általa már az elsőfokú eljárásban is hivatkozott ítélete.

[38] Megjegyezte, hogy amennyiben az elsőfokú bíróságnak kétségei voltak az általa hivatkozott EUB ítéletben kifejtettek értelmezése, illetve annak a magyar joggal való összeegyeztethetősége kérdésében, úgy ezeket a kétségeket egy előzetes döntéshozatali eljárásban kellett volna tisztáznia.

[39] Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság által elfogadott jogértelmezés azon túl, hogy ellentétes az általa megjelölt uniós szabályokkal és azoknak az EUB általi értelmezésével, egyértelműen a jogsértést megvalósító kartellezőknek kedvez. Az ilyen jogértelmezés pedig ellentétes az Alaptörvény M) cikkében és a 28. cikkében megfogalmazott elvekkel és követelményekkel is.

[40] Végül a felperes a fellebbezésében előadta, amennyiben az ítéltábla bizonytalan az uniós jog helyes értelmezése tekintetében, indítványozza, hogy az ítéltábla maga kezdeményezzen előzetes döntéshozatali eljárást azzal, hogy a fellebbezésben megjelölte azokat a kérdéseket is, amelyeket – álláspontja szerint – tisztázni kellene az előzetes döntéshozatali eljárásban.

[41] Az I., II. és III. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérték a Pp. 240. §-ának (1) bekezdése *b)* pontjának *bb)* alpontjára hivatkozással utalva arra, hogy az elsőfokú eljárásban előterjesztett joghatósági kifogásukat változatlanul fenntartják.

[42] Arra az esetre pedig, ha az ítéltábla az eljárás megszüntetésére irányuló kérelmüket megalapozatlannak találná, az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérték, mivel álláspontjuk szerint az elévülés kérdéséhez kapcsolódóan az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetéseket levonva, érdemben helyesen állapította meg, hogy a felperes a régi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése szerinti jogvesztő határidőn túl nyújtotta be keresetét, ezért az igénye elévült.

[43] A régi Ptk. 326. §-ához fűzött miniszteri indokolásra, az 1/2012. PK vélemény 11. pontjában, valamint a BH 2006. évi számában 299. sorszámú közlétett eseti döntésben foglaltakra hivatkozással előadták, hogy a bírói gyakorlat szerint az elévülés nyugvása körében nemcsak annak van jelentősége, hogy a jogosult valamennyi, az igényérvényesítéshez szükséges információ birtokában legyen, hanem annak is, hogy a körülmények feltárásában, illetve fel nem tárásában a jogosultnak milyen szerepe volt. Amennyiben ugyanis a jogosult észszerű időn belül nem teszi meg a szükséges lépéseket a teljesskörűen még nem elérhető információk megismerése érdekében, úgy ez a magatartása az elévülés nyugvása körében figyelembe nem vehető.

[44] Álláspontjuk szerint az adott esetre vonatkoztatva az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Közlemény 2016. július 19-i megjelenésével a felperes már abba a helyzetbe került, hogy – a szükséges felkészüléssel, az esetleges hiányzó adatok beszerzésével – az igényeit érvényesíteni tudja, figyelemmel arra is, hogy a Közleményben megadott elérhetőségeken a Bizottság megkeresésével az esetlegesen felmerült kérdések tisztázhatók lettek volna.

[45] Hangsúlyozták, hogy téves a felperesnek az a hivatkozása, amely szerint az igényérvényesítéshez olyan szinten kellett volna ismerettel rendelkeznie a jogsértő vállalkozások megnevezéséről, hogy az alapján a Pp. 170. §-a szerinti keresetlevelet tudjon előterjeszteni.

[46] Ezzel összefüggésben utaltak arra, hogy a felperes az alperesek egyetemleges kártérítési felelősségére történt utalásával maga is elismerte annak lehetőségét, hogy az alperesek bármelyikével szemben egyedül is felléphetett volna követelésével, ezáltal nem volt megalapozott indoka annak, hogy a XIII. rendű alperes külön nevesítésére várakozzon. Mindemellett állították, hogy érdemben sem helytálló a felperesnek az az állítása, hogy a XIII. rendű alperest a Közlemény megjelenésekor nem tüntették fel a jogsértő vállalkozások között, amit – állításuk szerint – igazolt a 2020. december 12-én kelt beadványukhoz A/1-3/24. számon mellékelt weblap kép is.

[47] Álláspontjuk szerint alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy a Közlemény a jogsértés időtartamát még hónap és nap megjelölése nélkül tartalmazta. Ezeknek az adatoknak ugyanis legfeljebb akkor lett volna jelentősége, ha a keresetben megjelölt gépjármű beszerzésekre 1997-ben vagy 2011-ben került volna sor, azonban ilyen adat a perben nem állt rendelkezésre.

[48] Azzal összefüggésben, hogy a Bizottság által megállapított jogsértés a használt, illetve a lízingelt gépjárművekre is kiterjedt-e, előadták, amennyiben a felperes számára ezek a kérdések a Közlemény alapján nem voltak egyértelműen megválaszolhatók, úgy a Közlemény megjelenését követő egy éven belül bármikor megkereshette volna a Bizottságot azok tisztázása érdekében.

[49] A felperes azonban – a TESTÜLET tevékenységén kívül – maga semmit nem tett annak érdekében, hogy az igényérvényesítés állítólagos akadályát elhárítsa, csupán várakozott arra, hogy a Bizottság majd valamikor közzéteszi az általa hiányolt további információkat.

[50] A Hepatitis C vírusfertőzés miatt keletkezett kártérítési igények elévülése kapcsán kialakult bírósági gyakorlatnak a jelen ügyben való alkalmazhatósága kérdésében fenntartották azt az állításukat, hogy a két tényállás közötti lényeges különbség miatt a felperes által hivatkozott eseti döntésekben kifejtettek a jelen ügyben nem tekinthetők irányadónak.

[51] Álláspontjuk szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az EUB Cogeco-ügyben hozott ítéletét a portugál és a magyar jogi szabályozás közötti lényeges eltérés miatt a jelen ügyben szintén nem lehetett figyelembe venni.

[52] Az I-III. rendű alperesek álláspontja szerint ugyanez a megállapítás tehető a fellebbezésben hivatkozott holland és spanyol bíróságok ítéletei tekintetében is, mivel azok az adott országok saját nemzeti jogának a speciális rendelkezésein alapulnak és azokhoz – a rendelkezésre álló adatok szerint – EUB döntések nem kapcsolódnak.

[53] A bizottsági határozatok kézbesítésére vonatkozó szabályokra történt felperesi hivatkozásra reagálva kiemelték, hogy a Bizottság határozatai nem minősülnek közvetlen joghatással bíró jogi aktusnak olyan harmadik személyek felé, akikre rendelkezést nem tartalmaznak. Ezért ezek a szabályok a kívülálló harmadik személyek részéről érvényesíthető kártérítési igények elévülése szempontjából nem bírnak jelentőséggel.

[54] Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló felperesi indítvánnyal összefüggésben előadták, hogy az alaptalan, mivel a perben nem merült fel olyan adat vagy körülmény, amely az ilyen eljárás lefolytatását indokoltá tenné.

[55] Hivatkoztak arra is, hogy a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelme egyébként sem lenne teljesíthető, mivel az nem felel meg az EUB által kiadott „Ajánlások a Nemzeti Bíróságok figyelmébe az előzetes döntéshozatali eljárás iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozóan” elnevezésű dokumentumban meghatározott követelményeknek.

[56] A IV-VII. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben ugyancsak fenntartották a joghatósági kifogásukat, amelyre tekintettel elsődlegesen ők is az eljárás megszüntetését kérték a Pp. 240. §-a (1) bekezdése *b)* pontjának *bb)* alpontja szerint. Arra az esetre pedig, ha az ítéltábla a joghatósági kifogásukat megalapozatlannak tartaná, az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérték.

[57] Rámutattak, hogy a felperes a fellebbezésében kizárólag a régi Ptk. 362. §-a (2) bekezdésének az elsőfokú bíróság általi értelmezését vitatta és ebben a körben terjesztett elő számos új, az elsőfokú eljárásban elő nem adott jogi érvet és tényállítást. Álláspontjuk szerint ezek a felperesi előadások a Pp. 373. §-a alapján tiltott keresetváltoztatásnak minősülnek,

ezért azokat a fellebbezés elbírálása során nem lehet figyelembe venni. Mindemellett a felperes fellebbezését érdemben is megalapozatlannak tartották.

[58] Kiemelték, hogy az elsőfokú bíróság ítélete mellett további három magyar bírósági ítélet is azt állapította meg, hogy a versenyjogi jogsértés résztvevői már a Közlemény közzétételekor is konkrétan beazonosíthatók voltak a Bizottság honlapján, ezért a felperes ezzel ellentétes fellebbezési állítása, illetve hivatkozása megalapozatlan.

[59] Vitatták az ellenkérelmükben a felperesnek azt az állítását is, amely szerint a Pp. előírásai fényében a Közlemény alapján a jelen eljárás nem volt megindítható. A Pp. vonatkozó szabályai alapján ugyanis a felperesnek az alperesek azonosításához mindössze két adatot kellett mindenképpen feltüntetnie a keresetlevélben: az alperesek nevét és székhelyét, illetve székhely hiányában a kézbesítési címet. Minden más hiányzó, további azonosító adat szolgáltatása pedig a Pp. 199. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján az alperesek kötelezettsége lett volna.

[60] Előadták továbbá, hogy a jelen per megindításához a felperesnek két információ ismeretére volt szüksége: egyrészt annak lehetősége, hogy versenyjogsértés történt, másrészt a károkozók személye. Állították, hogy mindkét szükséges információ legkésőbb a Közlemény megjelenésekor a felperes rendelkezésére állt, ezáltal nem volt akadálya annak, hogy a jelen pert a Közlemény megjelenését követő egy éven belül megindítsa.

[61] A Fővárosi Ítéltábla Gf.40.135/2018/3. számú ítéletében foglaltakra hivatkozással állították továbbá, hogy a bírósági úton történő igényérvényesítésnek a követelésösszecszerűségével kapcsolatos esetleges bizonytalansága nem képezhetette akadályát, hiszen a bírósági eljárásnak éppen ennek tisztázása az egyik célja.

[62] Tévesnek állították az ellenkérelmükben a felperesnek azt az állítását is, amely szerint egy versenyjogi kártérítési pert mindaddig lehetetlen megindítani, amíg az alapul fekvő versenyjogi jogsértést megállapító versenyhatósági határozatot nem hozták nyilvánosságra. Ezzel összefüggésben hivatkoztak arra, hogy a jogirodalom ezen a területen megkülönbözteti az ún. önálló és az ún. követő kereseteket (ez utóbbi esetében a kereset előterjesztésére a versenyjogi jogsértés megállapítását követően és az alapján kerül sor), és állították, hogy a felperes az ún. önálló kereset megindításához szükséges információkkal már legkésőbb a Közlemény közzétételekor rendelkezett. Ennek ellenére a felperes a Közlemény közzétételét követően közel két évig tétlenül várta a Határozat közzétételét, amely magatartása semmiképpen sem minősíthető a Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése szerinti menthető oknak.

[63] Hivatkoztak arra is, hogy a perindításhoz szükséges információk ismerete nem azt jelenti, hogy a potenciális felperesek az adott ügy valamennyi részletét ismerik, hiszen ezen jogértelmezés esetén az elévülés gyakorlatilag sosem következhetne be, mivel a felperesek bármikor, illetve bármeddig állíthatnák, hogy újabb és újabb információkra van szükségük a perindításhoz.

[64] A felperes részéről a fellebbezésben is hivatkozott tömeg fogalom értelmezésével kapcsolatban előadták, hogy a tehergépjárművek tömeg alapján történő osztályozása évtizedek óta változatlan, ezt a bevett osztályozást használja a közúti fuvarozói szakma és az EU-s joggyakorlat is, ezért a felperesnek ez a fellebbezési érvelése ugyancsak megalapozatlan.

[65] Azzal összefüggésben, hogy a jogsértés milyen típusú tranzakciók tekintetében került megállapításra előadták, hogy a felperes annak ellenére a keresete tárgyává tette az általa lízingelt tehergépjárműveket is, hogy a Határozat kifejezetten rögzítette, annak hatálya ezekre az ügyletekre nem terjedt ki. Ez pedig azt mutatja, hogy a felperes valójában nem tulajdonított jelentőséget a tranzakciók egyes típusai közötti különbségeknek.

[66] Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg egyrészt azt, hogy nem vonható analógia a jelen perben érvényesített kártérítési igény és a Hepatitis C vírusfertőzés miatt keletkezett kártérítési igények között, másrészt, hogy a felperes által hivatkozott Cogeco-ügy a portugál és a magyar jog elévülésre vonatkozó szabályainak lényeges eltérése miatt a jelen ügyben szintén nem tekinthető irányadónak.

[67] A Határozat közléséhez fűződő joghatással összefüggésben rámutattak, hogy az elévülés körében a Határozat közlési időpontjának nincs jelentősége, mivel az elévülés szempontjából az egyetlen releváns időpont az az időpont, amikor a felperes minden tekintetben az igényérvényesítés helyzetébe kerül, vagyis amikor a tudomására jut az igényérvényesítéshez szükséges valamennyi információ.

[68] Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló felperesi indítvánnyal összefüggésben előadták, hogy a jelen ügyben arra nincs szükség, mivel a magyar jog elévüléssel kapcsolatos szabályai megfelelnek az Európai Unió jogának és joggyakorlatának. Mindemellett hivatkoztak arra is, hogy a felperes által megfogalmazott kérdések egyébként sem felelnek meg az EUB által a nemzeti bíróságok számára kiadott ajánlásban foglaltaknak, ezáltal alkalmatlanok egy előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére.

[69] A VIII. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen megállapítva és a bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy az elévülés nyugvása a 2016. július 19-i sajtóközlemény megjelenésekor megszűnt. A Közlemény ugyanis minden, a kereset érvényesítéséhez szükséges információval ellátta a felperest, az általa esetlegesen hiányzónak vélt további információkat pedig be tudta volna szerezni a Bizottságtól a régi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdésében meghatározott egy éves határidőn belül.

[70] Utalt arra, hogy a jelen perhez hasonló ténybeli alapon indult, ugyanezen alpereseket érintő ügyben a Fővárosi Ítéltábla Gf.40.050/2020/36-II. számon már jogerős ítéletet hozott és abban azt állapította meg, hogy a felperesével azonos ténybeli és jogi alapokon nyugvó követelés a Közlemény megjelenését követő egy év elteltével elévült.

[71] Hangsúlyozta, hogy a jelen perben is vitás elévüléssel kapcsolatban kulcskérdés az, hogy mikor kerülhetett a felperes az igény érvényesítéséhez szükséges információk birtokába. Ennek a kérdésnek a megválaszolása szempontjából pedig lényegtelen az, hogy a Határozat közléséhez milyen joghatás fűződik, továbbá, hogy a perindításhoz szükséges információkon kívül maga a Határozat milyen további részletinformációkat tartalmazott.

[72] Álláspontja szerint azt, hogy a felperes már a Közlemény alapján is megindíthatta volna a jelen pert, leginkább az igazolja, hogy más magyarországi fuvarozók határidőben – tehát a Közlemény megjelenését követő egy éven belül – meg tudták indítani a saját pereiket.

[73] Hivatkozott arra is, hogy az alperesek pontos cégnevei a Közleményben hivatkozott weboldalon megismerhetők voltak, a felperes által hivatkozott további információk (a jogsértés pontos időbeli hatálya, a jogsértés megállapításának alapjául szolgáló beszerzési formák) pedig nem képezték akadályát a perindításnak.

[74] Véleménye szerint megalapozatlan a felperesnek a Pp.-nek a keresetindítással kapcsolatos szigorú szabályaira történt hivatkozása is, mivel egyrészt a keresetlevél a Közleményben szereplő információk alapján a Pp. szerint szabályszerűen előterjeszthető lett volna, másrészt amennyiben a felperes határidőben élt volna a perindítás lehetőségével, úgy a keresetét még az 1952. évi Pp. hatálya alatt benyújthatta volna.

[75] Az ellenkérelmében megjelölt eseti döntésekre és bírói gyakorlatra hivatkozással állította, hogy a felperes mulasztása nem eredményezheti az elévülési idő nyugvását, sem a nyugvás meghosszabbodását. Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tér el

jogkérdésben a Kúria ítélezési gyakorlatától, mivel megalapozatlan a felperesnek az az állítása, amely szerint analógiát lehet vonni a jelen perben érvényesített kártérítési igény és a Hepatitis C vírusfertőzés miatt keletkezett kártérítési igények között.

[76] Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság döntése az uniós jogi és alapjogi követelményeket sem sérti, ezért a felperes ezzel kapcsolatos fellebbezési érvelése szintén megalapozatlan. Ehhez kapcsolódóan megjegyezte, hogy a felperes által hivatkozott holland és spanyol határozatok nem vonhatják kétségbe az elsőfokú bíróság döntésének helyességét, illetve annak az uniós joggal való összhangját, figyelemmel egyrészt arra, hogy azok nem jogerős döntések, másrészt nem állnak rendelkezésre adatok a keresetek ténybeli és jogi alapjai tekintetében.

[77] A IX-XII. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben ugyancsak az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérték.

[78] Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes követelése 2017. július 19-én elévült. A 2016. július 19-i sajtóközlemény közzétételével ugyanis a felperesnek az igényérvényesítéshez szükséges minden releváns információ a birtokába került, ezért az elévülés nyugvása legkésőbb ekkor megszűnt. Hivatkoztak a Bizottság honlapjának 2016. július 19-i állapotát rögzítő fényképfelvételre és állították, hogy a felperes a honlapon található linkre rákattintva a perindításhoz szükséges valamennyi releváns információt megismerhette. Ezzel összefüggésben utaltak arra, hogy maga a Közlemény valóban csak a jogsértő vállalat-csoportokat jelölte meg, a Közleményben szereplő linken keresztül elérhető bizottsági honlap azonban már egyedileg felsorolta az összes jogsértő vállalkozást, köztük a XIII. rendű alperest is.

[79] A jogsértés időtartamával összefüggésben megjegyezték, hogy a Közlemény ugyan valóban csak naptári évre utalással jelölte meg a jogsértés kezdetét és végét, azonban figyelemmel arra, hogy a perbeli gépjárművek beszerzése 2007-ben, illetve 2009-ben történt, ennek a körülménynek a perindítás lehetősége szempontjából semmilyen relevanciája nem volt.

[80] A felperesnek mint fuvarozással üzletszerűen foglalkozó gazdasági szereplőnek tökéletesen tisztában kellett lennie a közepes és nehéz tehergépjárművek fogalmával is, ezért a tömeg fogalmának további tisztázása sem volt szükség.

[81] A jogsértés területi hatálya a Közleményből szintén egyértelműen megállapítható volt, a szerzések jogcímének, továbbá annak, hogy azok használt vagy új tehergépjárművekre vonatkoznak-e, a felperes igényérvényesítése szempontjából nem volt relevanciája, hiszen a keresetében használt és lízingelt tehergépjárművek beszerzése után is igényelt kártérítést, amiből az a következtetés vonható le, hogy a Határozatból megismerhető, ezek az információk valójában nem befolyásolták az igényérvényesítését.

[82] A felperes által hivatkozott Cogeco-ügyben hozott EUB ítélettel összefüggésben előadták, hogy a jelen ügy tényállása lényegesen eltér a felperes által hivatkozott ügy tényállásától, ezért abból nem vonható le olyan következtetés, hogy az elévülésnek a magyar jog szerinti szabályozása ne lenne összhangban az EUB esetjogával.

[83] Álláspontjuk szerint téves a felperesnek az EUMSZ 296-297. cikkeire való hivatkozása is, mivel ezeknek a rendelkezéseknek a jelen perben érvényesített kártérítési igény elévülése szempontjából semmilyen relevanciája nincs.

[84] Kérték, hogy az ítéltábla a felperesnek az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítványát utasítsa el, mivel az elévülés körében nem merült fel az uniós jog értelmezésének szükségessége.

[85] A joghatósági kifogásukat a IX-XII. rendű alperesek is fenntartották, azonban azzal kapcsolatban további előadást nem kívántak tenni.

[86] A XIII-XV. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben ugyancsak az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérték.

[87] Mindenekelőtt arra mutattak rá, hogy a felperes fellebbezése számos olyan új tényállítást és jogi érvelést tartalmaz, amelyekre az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott, ezért azokat a Pp. 373. §-a alapján a másodfokú eljárásban már nem lehet figyelembe venni. Álláspontjuk szerint ilyen új tényállításnak minősül a felperesnek az a fellebbezési hivatkozása, hogy 2016 őszén még egyáltalán nem tudott a versenyjogi jogsértés tényéről. A felperes ugyanis az elsőfokú eljárás során meg sem kísérelte bizonyítani a jogsértésről való tudomásszerzése időpontját, mert álláspontja szerint ennek nem volt jelentősége.

[88] Előadták továbbá, hogy az elsőfokú eljárásban a felperes csupán három olyan körülményre hivatkozott, mely akadályozta őt a perindításban (a sajtóközlemény nem tartalmazott pontos cégneveket; a jogsértéssel érintett gépjárműveket pontosan még nem lehetett meghatározni; a Közlemény csak évszámmal jelölte meg a jogsértés kezdetét és végét). Ezzel szemben a fellebbezésében a felperes számos olyan információt sorolt fel, amelyek hiánya álláspontja szerint akadályát képezte az igény érvényesítésének. A XIII-XV. rendű alperesek álláspontja szerint azonban ezek a hivatkozások egyrészt a másodfokú eljárásban már nem vizsgálhatók, másrészt azok érdemben is megalapozatlanok. Hangsúlyozták, ahhoz, hogy a felperes a jelen pert megindítsa, az alábbi tények ismerete volt szükséges: a jogellenes (versenyjogsértő) alperesi magatartás, a versenyjogi jogsértéssel felperesnek okozott kár lehetősége, az alperesek személye.

[89] A felperesnek azonban nem az ügy minden részletét kellett ismernie, hanem csak a perindításhoz elengedhetetlenül szükséges információkat. Ezeket az adatokat pedig a Közlemény, illetve az azon keresztül elérhető bizottsági honlap teljeskörűen tartalmazta.

[90] Az ellenkérelmükben megjelölt eseti döntésekre hivatkozással állították, a felperestől elvárható volt, hogy a követelése érvényesítéséhez szükséges tények megismerése érdekében maga is lépéseket tegyen, az általa szükségesnek vélt további információkat beszerezze. Az elsőfokú eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján azonban egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes semmilyen lépést nem tett annak érdekében, hogy az igényét érvényesítse, vagy az általa szükségesnek tartott további információkat beszerezze.

[91] A fellebbezésben előadott újabb igényérvényesítési akadályokkal összefüggésben utaltak arra, hogy az igényérvényesítésre készülődés nem hosszabbítja meg az elévülés nyugvását, a bírói gyakorlat az elévülés nyugvásának végét ahhoz az időponthoz kapcsolja, amikor a felperes a perindításhoz – és nem a pernyertességhez – szükséges információk birtokába kerül. Ezért az a körülmény, hogy a felperes a 2016. július 19-én megjelent Közlemény alapján nem lehetett teljesen biztos a pernyertességében, még nem jelenti azt, hogy a követelése érvényesítésében, illetve a perindításban ezen időpontot követően akadályoztatva lett volna.

[92] Előadták továbbá, hogy a kárösszegezésének a per előtti bizonyítása (és annak időigénye) szintén nem hosszabbítja meg az elévülés nyugvását. A Közlemény angol nyelvű szövegezése szintén nem jelenthetett akadályt a felperes számára az igényérvényesítéshez, mint ahogy az sem, hogy magának a Határozatnak a közzétételére csak később került sor. Ez utóbbi hivatkozással összefüggésben kiemelték, az a körülmény, hogy egy bizottsági határozat a címzettekkel szemben mikor vált ki joghatást, illetve, hogy mikor kezdődik a címzettek számára a jogorvoslati határidő, a határozaton alapuló kártérítési igények elévülése szempontjából semmilyen relevanciával nem bír.

[93] Előadták továbbá, hogy a felperes részéről visszatérően hivatkozott információs aszimmetria szintén nem elévülési kérdés, az arra történő felperesi hivatkozás kizárólag a hangulatkeltést szolgálja annak érdekében, hogy a jelen perben más kártérítési perek felpereseihez képest engedékenyebb jogértelmezésre legyen jogosultak.

[94] Fenntartották, hogy a felperes helyzete nem hasonlítható a Hepatitis C vírusfertőzést elszenvedett betegekéhez, ezért az utóbbihoz kapcsolódóan kialakult bírósági gyakorlat a jelen ügyben nem tekinthető irányadónak.

[95] Tévesnek állították a felperesnek azt a fellebbezési hivatkozását is, hogy a magyar jog szerinti elévülés jogintézménye ellentétes lenne az uniós joggal, amely állításuk alátámasztására hivatkoztak az EUB C-452/09. számú ügyben meghozott ítéletére.

[96] A felperes által hivatkozott Cogeco-üggyel kapcsolatosan fenntartották, hogy a portugál és a magyar jog elévülési szabályai közötti alapvető eltérések miatt a magyar jog alapján a Cogeco-ügyhöz hasonló helyzet nem fordulhat elő, ezért az abban az ügyben az EUB részéről kifejtettek a jelen eljárásban szintén nem vehetők figyelembe.

[97] Álláspontjuk szerint a jelen eljárásban szükségtelen előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése, figyelemmel arra, hogy az uniós jog értelmezését illetően nem merült fel észszerű kétely a tekintetben, hogy a magyar szabályozás ellentétes lenne az uniós joggal. Megjegyezték, hogy a felperes által feltenni indítványozott kérdések egyébként sem felelnek meg az előzetes döntéshozatali eljárás iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozóan kiadott ajánlásban foglaltaknak. Arra az esetre, ha az ítéltábla mégis indokoltnak tartaná az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését, az ellenkérelmükben megjelölték azokat a konkrét kérdéseket, amelyekre álláspontjuk szerint válasz lenne kérhető az EUB-tól az adott ügy kapcsán.

[98] Végezetül megjegyezték, hogy az elsőfokú eljárásban előterjesztett joghatósági kifogásukat továbbra is fenntartják.

[99] A felperes az alperesek részéről előterjesztett ellenkérelmekre észrevételt tett, amelyben előadta, hogy az elsőfokú bíróság a joghatóság kérdését a G.40.062/2019/31. számú jogerős végzésével már rendezte, ezért az alperesek részéről az ellenkérelmeikben is fenntartott joghatósági kifogás alaptalan.

[100] Előadta továbbá, hogy a fellebbezése nem tartalmaz meg nem engedett új tényállítást, vagy jogi érvelést figyelemmel arra is, hogy a Pp.-t 2021. január 1-jétől módosító 2020. évi CXIX. törvény módosította a keresetváltoztatás definícióját és az új szabály értelmében a jogi érvelés kiegészítése, illetve megváltoztatása már nem minősül keresetváltoztatásnak.

[101] A felperes állítása szerint irrelevánsak az alperesek azon hivatkozásai is, hogy a keresetét ún. általános keresetként is előterjeszthette volna, figyelemmel arra, hogy az adott esetben – nem vitásan – a felperes a Határozat meghozatalát követően, arra alapítottan terjesztette elő, amely kereset esetében a releváns tényállás idővonala a Határozat meghozatalával indul. Csatolta az iratokhoz a Gyulai Törvényszék 2021. május 7-én meghozott, G.20.070/2018/156. számú közbenső ítéletét, amelyben a bíróság az elévülés kérdésében a jelen perben eljáró elsőfokú bíróság jogi álláspontjától eltérő következtetésekre jutott.

[102] Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az adott esetben az elévülés nyugvása megszűnésének legkorábbi időpontját a Határozatnak a károsultak részére történő kézbesítésétől (közlésétől) kell számítani. Ennek az állításának az alátámasztására hivatkozott a Tptv. 88/C. §-a (4) bekezdésére, amely alapján egy esetleges kártérítési pert kötelező felfüggeszteni a bizottsági határozat elleni keresetindítási határidő lejártáig.

[103] Állította, hogy az eljárás felfüggesztésére okot adó körülmény egyben az igényérvényesítés körében, így az elévülés nyugvása kapcsán is értékelendő. Ebben a körben hivatkozott a Kúria Pfv.21.074/2013/13. számú határozatára, amelyben a Kúria – egyebek mellett – arra mutatott rá, hogy a per tárgyalásának felfüggesztése az anyagi jogi határidők szempontjából az elévülés nyugvásának körébe tartozó állapotot jelent, ezáltal az elévülés nyugvását előidéző menthető oknak minősül. Utalt arra is, hogy a Tpvt. hivatkozott szabálya nem szorítkozik csupán a Határozat címzettjeire, ezért ez a rendelkezés a kívülálló harmadik személyek keresetindítása vonatkozásában is értelmezhető.

[104] A 2021. szeptember 8-án megtartott tárgyaláson IX-XII. rendű alperesek előadták, hogy az EUB 2021. július 15-én meghozott C-30/20. számú ítéletében (a továbbiakban: Volvo ítélet) a jelen perre is kiható módon értelmezte „A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról” szóló 1215/2012/EU rendelet (a továbbiakban: Brüsszel Ia. Rendelet) 7. cikkének 2. pontját. Álláspontjuk szerint pedig az EUB-nek a Volvo ítéletben adott jogértelmezése szerint azokban a perekben, amelyeket a felperesek a Brüsszel Ia. Rendelet 7. cikkének 2. pontja szerinti vagylagos joghatósági okra hivatkozással indítottak, a kár bekövetkezésének helye szerinti bíróság kizárólagos illetékességgel rendelkezik. A kár bekövetkezésének helye szerinti bíróság pedig – szintén a Volvo ítéletben adott értelmezés szerint – az a bíróság, amelynek illetékességi területén a vásárlás történt, több bíróság illetékességi területén történt vásárlás esetén pedig a károsult székhelye szerinti bíróság.

[105] Álláspontjuk szerint azonban a jelen ügyben rendelkezésre álló adatokból a vásárlások helye nem állapítható meg, ezért jelenleg abban a kérdésben sem lehet állást foglalni, hogy az ítéltáblának az ügy érdeméről kell-e döntenie, vagy meg kell szüntetnie az eljárást.

[106] A Volvo ítélettel kapcsolatos jogi érveléssel az I-III. rendű alperesek, valamint a VIII. rendű alperes is egyetértett azzal az eltéréssel, hogy a Volvo ítéletben hivatkozott kizárólagos illetékességre tekintettel az eljárás megszüntetését indítványozták a Pp. 240. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján.

[107] A felperes vitatta az alpereseknek azt az állítását, hogy a Volvo ítélet alapján a Brüsszel Ia. Rendelet 7. cikkének 2. pontját kizárólagos illetékességet (is) megállapító szabálynak kellene tekinteni. A Volvo ítéletben ugyanis az EUB egy vagylagos joghatósági okot értelmezett, ami a felperes álláspontja szerint nem jelentheti egy új, kizárólagos illetékességi szabály megfogalmazását.

[108] Álláspontja szerint tehát az alperesek ezen illetékességi kifogása egy nem kizárólagos illetékességi okra vonatkozik, ezért azt az ítéltábla a Pp. 30. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel az eljárás jelen szakaszában már akkor sem vehetné figyelembe, ha az megalapozott lenne.

[109] Az I-III. rendű alperesek jogi képviselője az ítéltáblához 2021. szeptember 1-jén benyújtott beadványában bejelentette és igazolta, hogy az I. rendű alperes 2021. augusztus 31-én átalakulás (beolvadás) eredményeként jogutódlással megszűnt. Erre tekintettel az ítéltábla a 2021. szeptember 8-án meghozott és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 26-I. számú végzésével megállapította, hogy az eljárás a felperes és az alperes között 2021. augusztus 31-től kezdődően, az I. rendű alperes jogutódjának perbevonásáig vagy perbelépéséig félbeszakadt.

[110] Mindezekre tekintettel pedig az ítéltábla a Pp. 383. §-ának (4) bekezdése és a Pp. 341. §-ának (2) bekezdése alapján részítéletet hozott, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletét csak a felperes és a II-XV. rendű alperesek viszonylatában, a rájuk vonatkozó rendelkezések tekintetében bírálta felül.

[111] A keresetlevélhez mellékelt okiratok, valamint a cégnyilvántartás közhiteles adatai alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy a keresetlevélben megjelölt tehergépjárművek közül a felperes a TÍPUS3 típusút az CÍM1 alatti székhelyű ZRT.-től, a TÍPUS4 típusút a CÍM2 alatti székhelyű KFT1-től, az TÍPUS2 típusút pedig a CÍM3 alatti székhelyű KFT2-től szerezte be.

[112] Az így kiegészített tényállásra is figyelemmel pedig az ítéltábla azt állapította meg, hogy a felperes fellebbezése nem megalapozott.

[113] A másodfokú eljárásban az ítéltábla is mindenekelőtt az alperesek joghatósági kifogását vizsgálta, figyelemmel arra, hogy bár az elsőfokú bíróságnak az eljárás megszüntetése iránti kérelmüket elutasító 31. számú végzése ellen fellebbezést nem terjesztettek elő, a fellebbezési ellenkérelmeikben – a VIII. rendű alperes kivételével – fenntartották a joghatósági kifogásaikat, amelyre tekintettel az ítéltáblának a Pp. 240. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja *bb)* alpontja alapján hivatalból is vizsgálnia kellett a magyar bíróság joghatóságának fennállását. Ennek eredményeként pedig az ítéltábla azt állapította meg, hogy az alperesek joghatósági kifogása megalapozatlan.

[114] Ezzel összefüggésben az ítéltábla szükségtelennek tartja megismételni az elsőfokú bíróság részéről a 31. sorszámú végzésében részletesen kifejtett érveket, ezért csupán utalva az abban foglaltakra arra mutat rá, hogy az elsőfokú bíróság a Brüsszel Ia. Rendelet 7. cikke 2. pontjának és az annak alkalmazása körében kialakult EUB gyakorlatnak a helytálló értelmezése alapján, helyesen állapította meg, hogy a mesterségesen megemelt árak okán kifizetett többletköltségből származó (a felperes részéről jelen perben is érvényesített) kár az EUMSZ 101. cikkébe ütköző jogsértés közvetlen következménye, ezért olyan közvetlen kárnak minősül, amely megalapozhatja a kár bekövetkezésének helye szerinti tagállam joghatóságát.

[115] Abban az esetben pedig, ha a versenyellenes magatartással érintett piac abban a tagállamban található, amelynek területén az állított kár bekövetkezett, akkor a Brüsszel Ia. Rendelet 7. cikke 2. pontjának alkalmazása során úgy kell tekinteni, hogy a kár bekövetkezésének helye ebben a tagállamban található. Az adott esetben pedig – nem vitásan – a felperes által hivatkozott jogsértés az EGT egész területére kiterjedt, amelynek 2004. május 1-je óta Magyarország is része, ennek következtében a felperes keresete tekintetében a magyar bíróság joghatósága aggálytalanul megállapítható.

[116] Ezt követően az ítéltábla az alpereseknek a másodfokú eljárásban előadott illetékességi kifogását, illetve az arra alapítottan előterjesztett eljárás megszüntetése iránti kérelmét vizsgálta és azt nem találta alaposnak.

[117] Az alperesek arra helytállóan hivatkoztak, hogy az EUB-nak a Volvo ítéletben adott jogértelmezése alapján a Brüsszel Ia. Rendelet 7. cikkének 2. pontjába foglalt szabályt a jelen perben úgy kellett értelmezni, hogy az nemcsak joghatósági, hanem illetékességi szabályt is magában foglal, mivel az nemcsak azt a tagállamot jelöli ki, amelynek a bírósági eljárhatnak, hanem konkrétan az eljárásra illetékességgel rendelkező bíróságot is.

[118] Egyetértett az ítéltábla az alpereseknek azzal a jogi érvelésével is, amely szerint a Brüsszel Ia. Rendeletnek ez a rendelkezése joghatósági szabályként ugyan alternatív (vagylagos) szabály, amennyiben azonban a felperes ezt a joghatósági szabályt választja és a keresetét erre alapítottan terjeszti elő, akkor az adott tagállamon belül a kár bekövetkezésének helye szerinti bíróság – amennyiben a tagállamon belül nincs az ilyen típusú perek elbírálására kizárólagos illetékességüként kijelölt bíróság – már kizárólagos illetékességgel rendelkezik a kereset elbírálására.

[119] A kár bekövetkezésének helye szerinti bíróságnak pedig – a Volvo ítélet [38]-[40] pontjaiban adott jogértelmezés szerint – a termék megszerzésének (megvásárlásának) helye

szerinti bíróságot kell tekinteni, mégpedig attól függetlenül, hogy az adott terméket közvetlenül vagy közvetve, tehát a tulajdonjog azonnali átruházásával vagy lízingszerződéssel vásárolták-e meg. A Brüsszel Ia. Rendelet 7. cikke 2. pontjának ezt az értelmezését pedig – az alperesek által is hivatkozott EUB gyakorlat alapján – úgy kellett tekinteni, hogy a hivatkozott szabálynak már a hatályba lépésétől kezdődően ez a helyes értelmezése, ezért azt a jelen perben is ennek megfelelően kellett alkalmazni (EUB C-61/79.; C-209/03.).

[120] Az előzőekben ismertetett jogértelmezésre tekintettel a perben nem volt jelentősége annak, hogy a VIII. rendű alperes részéről az elsőfokú eljárásban előterjesztett illetékességi kifogás hatályos vagy hatálytalan volt-e, továbbá, hogy az kihatott-e a többi alperesre. Az illetékesség kizárólagos jellegére tekintettel ugyanis egyrészt az alperesek az ezzel kapcsolatos kifogásukat az eljárás bármely szakaszában jogszerűen előterjeszthették, másrészt azt az ítéltáblának hivatalból is vizsgálnia kellett.

[121] Ennek során pedig az ítéltáblának mindenekelőtt azt kellett tisztáznia, hogy a felperesek különböző vagy azonos bíróságok illetékességi területén vásárolták-e a keresetben megjelölt gépjárműveket, ezáltal – a Volvo ítéletben adott jogértelmezést is figyelembe véve – a székhelyük szerinti Debreceni Törvényszék illetékes volt-e az eljárás lefolytatására.

[122] Tekintettel arra, hogy az ítéltábla felhívására a felperesek jogi képviselője akként nyilatkozott, hogy a vásárlások helyét illetően csak az általuk a keresetlevélhez már mellékelt okiratok állnak a rendelkezésükre, ezzel kapcsolatosan egyebet előadni nem tudnak (Gf.IV.30.079/2021/38. számú jegyzőkönyv második oldala), az ítéltáblának a keresetlevélhez csatolt okiratok, valamint a cégnyilvántartás adatai alapján kellett állást foglalnia a vásárlások helyéről.

[123] A vásárlások helyének meghatározását illetően az ítéltábla egyetértett az alperesekkel abban, hogy a közvetett vásárlások (lízing) esetén azt a helyet kellett a vásárlások helyének tekinteni, ahol a felperesek és a gépjárművek szállítói megállapodtak egymással az értékesítés feltételeiről.

[124] Figyelemmel továbbá arra, hogy a perben nem állt rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy ezekben az esetekben a megállapodások megkötésére a felek személyes jelenléte mellett került volna sor, az ítéltábla a vásárlások helyét a régi Ptk. 213. §-ának (3) bekezdése alapján határozta meg, amely szerint, ha a szerződés távollévők között jön létre, a szerződés létrejöttének helye az ajánlattevő lakóhelye, illetve székhelye (telephelye). E szabályoknak a keresetlevélhez mellékelt okiratokkal való egybevetéséből pedig azt lehetett megállapítani, hogy a felperes a keresetlevélben megjelölt gépjárművek közül a TÍPUS3 típusút az CÍM1 alatti székhelyű ZRT-től, a TÍPUS4 típusút a CÍM2 alatti székhelyű KFT1-től, az TÍPUS2 típusút pedig a CÍM3 alatti székhelyű KFT2-től szerezte be, így attól függően, hogy a jogügyletek megkötése során ki minősült ajánlattevőnek, kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vásárlások vagy három különböző bíróság (Budapest Környéki Törvényszék, Fővárosi Törvényszék, Szombathelyi Törvényszék) illetékességi területén, vagy a felperes székhelye szerint illetékes bíróság (Nyíregyházi Törvényszék) területén jöttek létre, ezért a felperes keresetének elbírálására a Nyíregyházi Törvényszék mindenképpen illetékes volt.

[125] A kifejtettekből következően az ítéltábla szükségtelennek tartotta az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését az első fokon eljáró bíróság illetékességének megállapíthatóságával kapcsolatban.

[126] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az alperesek illetékességi kifogását és az arra alapítottan előterjesztett eljárás megszüntetése iránti kérelmét alaptalannak találta és a

felperes fellebbezését érdemben bírálta el. Ennek eredményeként pedig azt állapította meg, hogy a felperes fellebbezése nem megalapozott.

[127] A felperes mind a megváltoztatásra, mind pedig a hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelme indokaként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság jogszabályellenesen, a rendelkezésére állt bizonyítékok okszerűtlen, iratellenes mérlegelésével és az irányadó bírói gyakorlatot figyelmen kívül hagyva állapította meg, hogy 2016. július 19-től, a Közlemény megjelenésétől teljeskörűen birtokában volt az igényérvényesítéshez szükséges információknak, így az elévülés nyugvása ezen a napon megszűnt.

[128] Az ítéltábla megállapítása szerint azonban a felperesnek ez a hivatkozása nem helytálló.

[129] Az elévülés kérdésének vizsgálata kapcsán az ítéltábla mindenekelőtt arra mutat rá, hogy a Tpt. 95/E. §-ának (4) bekezdésébe foglalt hatályba léptető rendelkezésre tekintettel a Tpt. 88/T. §-ába foglalt, a versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési igények elévülésére vonatkozó különös szabályok a jelen eljárásban nem voltak alkalmazhatók, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor az elévülés bekövetkezését a régi Ptk. szabályai alapján vizsgálta.

[130] A régi Ptk. 326. §-ának (1) bekezdésébe, valamint a 360. §-ának (1) bekezdésébe foglalt rendelkezések alapján pedig helyesen állapította meg, hogy a felperes állított kárának bekövetkezése és a keresetlevél benyújtása között – nem vitásan – több mint 5 év telt el, tehát a perindításra az általános elévülési határidő letelte után került sor.

[131] Nem vitatták a felek az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását sem, hogy a felperes előtt az állított károsodása bekövetkezésének időpontjában még nem volt ismert az alperesek versenyjogsértő magatartása, továbbá, hogy abból eredően őt kár érthette, ezért a régi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdésébe foglaltak szerint a kártérítési igényének az elévülése, az igényérvényesítés akadályának megszűnéséig nyugodott. Vitás volt azonban a felek között, hogy az elévülés nyugvása mikor szűnt meg.

[132] A felperes arra helytállóan hivatkozott a fellebbezésében, hogy az irányadónak tekinthető magyar bírói gyakorlat szerint az elévülés nyugvásának megszűnése akkor következhet be, amikor a jogosult az igényérvényesítéshez szükséges valamennyi információról tudomást szerez, illetve az igényérvényesítés valamennyi akadálya elhárul [BH2005.104; 1/2012 (VI.21. PK vélemény)].

[133] Nem értett egyet azonban az ítéltábla a felperesnek azzal az érvelésével, amely szerint ez az időpont az adott esetben a Határozat megjelenését (2017. április 6.) követő napon következett be, mivel csak ekkor jutott mindazon információk birtokába, amelyek az igényérvényesítéshez szükségesek voltak.

[134] Ezzel összefüggésben alaptalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy a Közlemény „csak a műfajának megfelelő funkciót” töltötte be, azaz közölte a jogsértés megállapítását a nyilvánosság felé, de nem tartalmazta a perindításhoz szükséges részletes információkat. Annak ugyanis, hogy a Közleménynek mi volt a funkciója, az igényérvényesítéshez szükséges információk meglétének vizsgálata szempontjából nem volt jelentősége, hiszen az elévülés vizsgálata kapcsán annak nincs jelentősége, hogy a jogilag releváns információk milyen forrásból jutottak a jogosult tudomására.

[135] A perindításhoz szükséges információk körét illetően az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az igényérvényesítéshez a felperesnek a versenyjogi jogsértés tényét, annak időszakát és az azzal érintett piac kiterjedését, a kartellben részt vevők személyét és a versenykorlátozó megállapodás lényegi tartalmát, valamint azt kellett tudnia, hogy abból eredően őt kár érte.

[136] Fontos kiemelni, hogy a felperesnek ezekre az információkra is csak olyan mértékben és mélységben volt szüksége, ami a saját kártérítési igénye érvényesítését lehetővé tette. Ezért azoknak a részletinformációknak, amelyeket a Közlemény még nem tartalmazott (jogsértés kezdetének és végének hónap és nap szerinti meghatározása; annak megjelölése, hogy a jogsértés a használt és az új, illetve az adásvétellel megszerzett és a lízingelt, továbbá a merev és a vontató gépjárművekre is kiterjedt-e; valamint, hogy a jogsértés nem érintette a vevőszolgálati tevékenységet, illetve egyéb szolgáltatásokat és garanciákat), de a felperes igényérvényesítése szempontjából nem bírtak relevanciával, a nyugvás megszűnésének vizsgálata kapcsán nem lehetett jelentőséget tulajdonítani.

[137] A kár összegét illetően helytállóan hivatkoztak az alperesek arra, hogy a felperes ebben való esetleges bizonytalansága nem képezhette akadályát az igénye bíróság előtti érvényesítésének, mivel a kár pontos összege a bírósági eljárásban is tisztázható lett volna.

[138] A jogsértők személyét illetően a Közlemény még valóban csak vállalat-csoportokat jelölt meg, konkrét jogi személyeket nem. A Közleményben szereplő internetes hivatkozásra kattintva azonban a felperes számára a jogsértésben részt vett vállalkozások pontos cégnevei is megismerhetők voltak (köztük a XIII. rendű is), ezért ennek az információnak a hiányára a felperes ugyancsak alaptalanul hivatkozott.

[139] Ezzel összefüggésben helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság arra is, hogy az igényérvényesítéshez szükséges információk megszerzése során a jogosult nem lehet passzív, azok beszerzése érdekében az általában elvárható, aktív magatartást kell tanúsítania. Ezért az elévülés nyugvásának szempontjából nem csupán a jogosult szubjektív ismereteinek van jelentősége, hanem annak is, hogy a konkrét esetben – akár szakember közreműködésével – az ilyen személy által megtehető intézkedések alapján mikor juthatott hozzá az igényérvényesítéshez szükséges információkhoz.

[140] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a perindításhoz szükséges információk megszerzése érdekében kifejtett felperesi magatartások értékelése során annak is jelentőséget kellett tulajdonítani, hogy a felperes a fuvarozási piac professzionális résztvevőjének minősül, ezért vele szemben magasabb elvárhatósági mérce alkalmazandó, mint a fuvarozási piac laikus szereplőivel szemben.

[141] A felperes arra helytállóan hivatkozott a fellebbezésében, hogy a Közlemény megjelenésekor még nem tudhatta, hogy melyek azok a Közleményben nem szereplő többletinformációk, amelyeket a Határozat tartalmazni fog.

[142] Az elévülés vizsgálata kapcsán azonban ennek nem volt jelentősége, hiszen a bíróságnak az alperesek elévülési kifogása miatt azt kellett vizsgálnia, hogy önmagában a Közleményből megismerhető információk elegendőek voltak-e ahhoz, hogy azok ismeretében a felperes az igényét bíróság előtt érvényesíteni tudja. Ezt pedig nem az alapján kellett eldöntenie, hogy a felperes maga elegendőnek tartotta-e a Közleményből megismerhető információkat a perindításhoz, hanem hogy azok objektív módon lehetővé tették-e számára az igénye bíróság előtti érvényesítését.

[143] Az ítéltábla álláspontja szerint pedig e kérdés megválaszolása során az elsőfokú bíróság a rendelkezésére állt bizonyítékok okszerű értékelése és mérlegelése alapján, helyesen állapította meg, hogy a Közlemény tartalmazta azokat az információkat, amelyek alapján a Határozatban megállapított versenyjogsértésre alapított keresetek a magyar bíróságok előtt előterjeszthetők voltak, amit leginkább az bizonyít, hogy a Közlemény megjelenését követő 1 éven belül több per is indult Magyarországon az alperesek ellen.

[144] Ezzel összefüggésben helytállóan hivatkoztak az alperesek a fellebbezési ellenkérelmeikben arra, hogy a magyar bírósági gyakorlat szerint kártérítési követelések esetén a nyugvás megszűnéséhez nem szükséges, hogy a károsult teljes bizonyossággal

rendelkezzen a kártérítés törvényi feltételeinek fennállásáról, ezért az elévülés nyugvása nem hosszabbítható meg mindaddig, amíg a jogosult teljes bizonyosságot nem szerez a követelése megalapozottságáról (BH2007. 156.; Kúria Pfv.21.729/2015/4.; Fővárosi Ítéltábla Pf.20.767/2018/5.).

[145] Megalapozatlan a felperesnek az a hivatkozása, hogy a Közleményből nem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy a jogsértés milyen tömegű tehergépjárműveket érintett, ezáltal a jogsértés az általuk beszerzett gépjárművekre kiterjedt-e.

[146] A Közlemény ugyanis tartalmazta, hogy a jogsértés a 6 és 16 tonna közötti (közepes), valamint a 16 tonnánál nehezebb (nehéz) tehergépjárműveket érintette, amely meghatározás már önmagában elegendő kellett, hogy legyen a felperes számára annak megállapításához, hogy a keresetében megjelölt gépjárművekre a Határozat hatálya kiterjedt. Nem vitás tényállási adat ugyanis, hogy a keresetben megjelölt valamennyi tehergépjárműnek a saját tömege is meghaladta a 6 tonnát, aminek következtében a felperes igényérvényesítése szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a Határozatban szereplő tömegadatok a gépjárművek saját tömegére vagy az össztömegére vonatkoznak-e.

[147] Mindemellett helytálló az alpereseknek az a hivatkozása is, hogy a fuvarozási iparágban tevékenykedők számára köztudomásúnak tekinthető, hogy a tehergépjárműveket a megengedett össztömegük alapján osztályozzák, ezért emiatt sem elfogadható a felperesnek a tömeg fogalom értelmezésének bizonytalanságára való hivatkozása.

[148] A perindításhoz szükséges információk megismerése érdekében tanúsított felperesi magatartás értékelése kapcsán az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy ezekről az információkról a felperes nem csak a Bizottság honlapjának napi szintű figyelemmel kísérése esetén szerezhetett tudomást, hiszen nem vitás peradat, hogy a Közlemény megjelenéséről a magyarországi média – köztük több fuvarozással foglalkozó szaklap is – beszámolt, amelyekből a felperes – kellő körültekintés mellett – értesülhetett a Közlemény megjelenéséről. Ezt követően pedig a felperestől mint professzionális áru fuvarozótól elvárható volt, hogy előbb tájékozódjon, majd aktív lépéseket tegyen a kárigénye érvényesítése érdekében.

[149] A felperes azonban azon túl, hogy felvette a kapcsolatot a TESTÜLET-vel és az általa javasolt jogi képviselővel, semmilyen további lépést nem tett a kárigénye érvényesítése érdekében. Az időmúlás miatt bekövetkezett igényérvényesítési lehetősége elvesztésének következményeit pedig – mint az igény jogosultjának – magának kell viselnie, mégpedig attól függetlenül, hogy az elévülési időn belüli perindítás kinek a hibájából maradt el.

[150] A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elévülés tekintetében a helyzete analóg lenne a Hepatitis C fertőzéssel érintett betegek helyzetével, ezért az ilyen típusú kártérítési igények elévülése kapcsán kialakult bírósági gyakorlat a jelen ügyben is irányadónak tekinthető.

[151] Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a jelen esetben a felperes állított kára nem hosszútávon, fokozatosan alakult ki (következett be), hanem egyetlen mozzanattal (a gépjárművek beszerzésével), ami a felperes számára a Határozatról való tudomásszerzéssel azonnal felismerhetővé is vált. Ezért nem helytálló a felperesnek az az állítása, hogy az általa ebben a körben megjelölt eseti döntések figyelmen kívül hagyásával az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést követett el, mivel jogkérdésben eltért a Kúria ítélezési gyakorlatától.

[152] Nem helytálló a felperesnek az a fellebbezési állítása sem, amely szerint az elsőfokú bíróság ítélete ellentétes az uniós jog szabályaival, illetve azoknak az EUB általi értelmezésével.

[153] Ezzel összefüggésben mindenekelőtt azt szükséges ismételt kiemelni, hogy a jelen ügyben a Tpv. 88/T. §-ába foglalt különös elévülési szabályok nem voltak alkalmazhatók

(lásd: Tpv. 95/E. § (4) bekezdés), ezért az elévülés bekövetkezését a bíróságnak a régi Ptk. szabályai alapján kellett vizsgálnia. A régi Ptk. szabályai alapján pedig az elévülés bekövetkezése szempontjából nem annak volt jelentősége, hogy a jogsértést megállapító versenyhatósági határozat mikor került közzétételre, hanem kizárólag annak, hogy mi az az objektív időpont, amikor a jogosultak számára a perindításhoz szükséges valamennyi információ rendelkezésre állt.

[154] Az elévülés kérdésének az ekkénti szabályozása pedig nem állt ellentétben sem a tételes uniós jogszabályokkal, sem az azok értelmezése kapcsán meghozott EUB ítéletekkel. Az EUMSZ 296. és 297. cikkébe foglalt kézbesítési szabályok megsértését a jelen esetben nem lehetett megállapítani, hiszen a felperes – nem vitásan – nem volt címzettje a Határozatnak, így esetében az ahhoz fűződő joghatás sem a közléshez kapcsolódott, hanem ahhoz, hogy a felperes mikor szerzett, vagy a tőle elvárható (aktív) magatartás mellett mikor szerezhette tudomást az igényérvényesítéshez feltétlenül szükséges információkról.

[155] A felperes részéről hivatkozott Cogeco-ügyben meghozott ítélettel összefüggésben az ítéltábla egyetértett az alpereseknek azzal az érvelésével, hogy az abban értelmezett portugál jognak és a jelen ügyben alkalmazandó régi Ptk.-nak az elévülésre vonatkozó eltérő szabályai következtében az EUB ezen ítéletét a jelen eljárásban nem lehetett irányadónak tekinteni, ezáltal az alapján az elsőfokú bíróság ítéletének az EUB joggyakorlatával ellentétes voltát nem lehetett megállapítani. A hivatkozott ítéletben ugyanis az EUB egy olyan nemzeti szabályozást minősített az EUMSZ 102. cikkébe, illetve a tényleges érvényesülés elvébe ütközőnek, amely egyrészt előírja, hogy a kártérítési keresetekkel kapcsolatos elévülési idő 3 év és az abban az időpontban elkezdődik, amikor a károsult tudomást szerzett a kártérítéshez való jogáról, még akkor is, ha a kárért felelős személy nem ismert, másrészt pedig nem biztosít semmilyen lehetőséget arra, hogy a nemzeti versenyhatóság előtt folyamatban lévő eljárás során az elévülés nyugodjon vagy megszakadjon.

[156] A jelen ügyben alkalmazandó régi Ptk. szabályai szerint azonban az elévülési idő 5 év, továbbá lehetőség van az elévülés korlátlan ideig tartó nyugvására is, a nyugvás megszűnését követően pedig a jogosultnak további 1 éve van arra, hogy az igényét bíróság előtt érvényesítse. Erre tekintettel pedig a régi Ptk. szabályai alapján a Cogeco ügyben ismertetett, az uniós jog szabályait sértő, azzal ellentétes helyzet (az elévülés azt megelőzően bekövetkezhetett, hogy a károsult az igényét ténylegesen érvényesíteni tudta volna) nem fordulhat elő.

[157] Az ítéltábla álláspontja szerint a felperes részéről kizárólag a fellebbezésben hivatkozott, az Amszterdami Fellebbviteli Bíróság, valamint a Valenciái Bíróság részéről meghozott ítéletek alapján sem lehetett azt megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ellentétes lenne az uniós szabályokkal vagy az EUB gyakorlatával. Ezen ítéletek tekintetében helytállóan hivatkoztak az alperesek egyrészt arra, hogy azok nem jogerősek, másrészt, hogy azok az adott ország saját nemzeti jogának speciális rendelkezésein alapulnak, továbbá, hogy a keresetek ténybeli és jogi alapjai tekintetében nem álltak rendelkezésre adatok.

[158] Mindezekre tekintettel pedig az ítéltábla azt állapította meg, hogy a jelen ügyben nem merült fel olyan adat vagy körülmény, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy a magyar jognak a jelen ügyben alkalmazandó elévülési szabályai akadályát képeznék az uniós jog hatékony érvényesülésének, vagy ami szükségessé tette volna egy előzetes döntéshozatali eljárás keretében az uniós jog értelmezését, ezért az ítéltábla nem látta indokoltnak előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését.

[159] Az ítéltábla megállapítása szerint a felperes fellebbezése nem tartalmazott a Pp. 373. szakaszának (1) bekezdésébe ütköző, meg nem engedett keresetváltoztatást. A fellebbezésben előadottak közül kizárólag azt a felperesi hivatkozást lehetett új tényállításnak tekinteni, amely szerint csak az „Úton” című kiadvány 2017. januári-februári számából értesült a

Bizottság által megállapított jogsértésről. Ennek azonban a másodfokú eljárásban nem volt jelentősége, mivel ez a tényállítása annak elbírálása esetén sem eredményezett volna rá nézve kedvezőbb ítéletet. A felperes egyéb, a fellebbezésben felhozott hivatkozásai pedig nem a Pp. 7. §-a (1) bekezdésének 12. pontja szerinti keresetváltoztatásnak, hanem az elsőfokú bíróság valamint az alperesek jogi érvelését cáfolni kívánó, arra reagáló olyan jogi érvelésnek minősültek, amelyek előterjesztése nem ütközött a Pp. 373. §-ának rendelkezéseibe.

[160] Az ítéltábla megalapozatlannak találta az alpereseknek a keresetlevél hivatali idő lejárta utáni benyújtásával kapcsolatos érvelését is.

[161] A Pp. 612. §-a szerint, ha a perben a kapcsolattartás elektronikus úton történik, a határidő elmulasztásának következményeit – a napokban, munkanapokban, hónapokban vagy években megállapított határidő esetén – nem lehet alkalmazni, ha a bírósághoz intézett beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján elektronikus úton az informatikai követelményeknek megfelelően előterjesztették.

[162] Arra a kérdésre pedig, hogy az elektronikus úton történő benyújtás esetén egy beadványt mikor kell benyújtottnak tekinteni „A bírósági ügyvitel szabályairól” szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet (a továbbiakban: Bűsz.) 75/C. §-ának (5b) bekezdése adja meg a választ, amely szerint a beadványt akkor kell benyújtottnak tekinteni, ha az informatikai rendszer befogadás-visszaigazolást küldött, és adathordozón történő benyújtás esetén az adathordozót törvény által meghatározott határidőben nyújtották be.

[163] E rendelkezéseknek a Legfelsőbb Bíróság a 4/2003. Polgári jogegységi határozatában foglaltakkal való egybevetéséből pedig azt a következtetést lehet levonni, hogy elektronikus kapcsolattartás esetén a keresetlevél akkor is határidőben előterjesztettnak tekintendő, ha azt a napokban megállapított határidő utolsó napján, az informatikai követelményeknek megfelelően benyújtották a bírósághoz.

[164] Mindezekre tekintettel az ítéltábla – részítéletével – az elsőfokú bíróságnak a felperesnek a II.-XV. rendű alperesek elleni keresetét elbíráló rendelkezéseit a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján, helyes indokai szerint hagyta helyben, a Pp. 386. §-ának (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

[165] A fellebbezés nem vezetett eredményre, emiatt a felperes terhén marad a megtérítési kötelezettséggel nem érintett, a fellebbezési illetékből és a másodfokú eljárással felmerült ügyvédi költségből eredő másodfokú perköltsége [Pp. 83. § (5) bekezdés].

[166] Ugyanakkor a felperes köteles megtéríteni a II.-XV. rendű alperesek által felszámított, a másodfokú eljárással felmerült ügyvédi munkadíjat mint perköltséget a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése szerint. Az ítéltábla a másodfokú eljárással felmerült ügyvédi munkadíjak összegét „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján határozata meg a IV-VII. rendű és a XIII-XV. rendű alperesek esetében, akik csupán a jogszabályhelyre utalással számították fel a perköltségüket. „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. §-ának (1) bekezdése szerint a jogorvoslati eljárásban az illeték alapja a vitássá tett követelés értéke, amelyet az 1/2012. KMP jogegységi határozat 2. pontja alapján eljárásonként kell meghatározni. A fellebbezési eljárásban a pertárgy értéke – miként azt a felperes helyesen megjelölte – 7 910 300 forint (21 534 euró x 367,34 forint/euró árfolyam), amelynek alapján számította ki az ítéltábla az ügyvédi munkadíjak összegét. Az ítéltábla a II-III. és VIII. rendű alperesek részéről a költségjegyzékben megjelölt összegnél magasabb perköltséget nem állapíthatott meg, a Pp. 82. §-ának (3) bekezdése alapján ugyanis a felszámított perköltségnél magasabb összeget a javukra nem lehetett figyelembe venni. A IX-XII. rendű alperesek az Ükr. 3. §-ának (6) bekezdése alkalmazásával az egyébként őket

megillető, a jogszabály alapján járó díjnál magasabb összeget kértek a javukra megállapítani, melyet az ítéltábla is indokoltnak tartott figyelemmel a kifejtett ügyvédi tevékenységre, azonban a konkrétan megjelölt összegnél magasabb összeget nem határozhatott meg, még az eltérően megállapított pertárgyértékre tekintettel sem.

Debrecen, 2021. november 10.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró,
Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró